

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie máj 2013

III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 48/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	3. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako odporca bol účastníkom konania na okresnom o určenie vlastníckeho práva, že nehnuteľnosť (rodinný dom, pozn.) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.</p> <p>Okresný súd rozsudkom návrh navrhovateľky zamietol a zároveň sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v sume 33 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 337,80 €.</p> <p>Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku okresného súdu v časti výroku o trovách odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania potvrdil a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.</p> <p>V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s právnymi závermi krajského súdu týkajúcimi sa náhrady trov konania, ako aj s právnymi závermi uvedenými v rozsudku okresného súdu.</p> <p>Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje sťažovateľ za nedostatočné, pričom je zároveň toho názoru, že „konajúce súdy aplikovali príslušné ustanovenia vyhlášky o náhrade trov konania takým spôsobom, že bol popretý účel a zmysel tejto právnej úpravy“.</p>
ratio decidendi	<p>Rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho procesu. V rámci tohto rozhodovania však v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť.</p> <p>Krajský súd podobne, ako aj prvostupňový súd pri určovaní náhrady trov konania vychádzal z toho, že hodnotu predmetu konania (určenie, že nehnuteľnosť – rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov) nebolo možné určiť, pretože predmetom konania bolo určenie práva, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil postupom podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).</p> <p>Sťažovateľ naopak namietal, že krajský súd, podobne aj prvostupňový súd,</p>

PREHLAD Č. III/03/2013

mal postupovať podľa § 10 ods. 2 vyhlášky.

Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Podľa § 11 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak

a) nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami,

b) klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo

c) klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži jej na bývanie; to neplatí vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ ako účastník konania pred všeobecnými súdmi, a teda aj ako klient právneho zástupcu vystupoval ako fyzická osoba a predmetom daného konania bolo určenie, že rodinný dom (nehnuteľnosť určená na bývanie) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (určenie vlastníctva).

Zároveň to znamená, že nešlo o vec vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale iba o súvislosť s jeho budúcim vyporiadanim.

Z uvedeného vyplýva, že aplikácia § 11 ods. 1 vyhlášky (v predvetí) a samotné výroky konajúcich súdov týkajúce sa trov prvostupňového konania sú správne.

Na druhej strane odôvodnenie tohto výroku prvostupňovým súdom, s ktorým sa krajský súd zhodol, je nepresné a neúplné, keďže obidva sudy opomenuli poukázať na alternatívny (a špecifický) dôvod určenia základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky vo vzťahu ku (všeobecnému) dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

Ústavný súd po preskúmaní celého napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že výrok každého rozhodnutia súdu je určujúci, pretože iba na základe výroku vznikajú účastníkom práva a povinnosti.

V okolnostiach prípadu preto nepresné či neúplné odôvodnenie výroku o trovách pri súčasnej správnosti výrokov súdov v tejto časti ich rozhodnutí nenadobudlo takú ústavnoprávnu dimenziu a intenzitu, aby bolo možné zo strany ústavného súdu vysloviť porušenie označených práv sťažovateľa, pretože to právne účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu nesignalizujú.

Zároveň je zrejmé, že ani zrušenie rozsudku krajského súdu v napadnutej časti by v konečnom dôsledku objektívne nemohlo znamenať priaznivejší výsledok pre sťažovateľa.

Najmä z dôvodu absencie materiálneho aspektu ochrany ústavnosti, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ani k porušeniu základného práva na právnu pomoc podľa čl. 37 ods. 2 listiny.

Vo vzťahu k námietke porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, rovnaký záver o namietanom porušení práv hmotnej povahy podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu bol už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na právnu pomoc podľa čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového

	<u>protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom namietaného rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania porušene nebolo.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd: II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08

spisová značka	III. ÚS 15/2013
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	16. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu.</p> <p>Pri zabezpečovaní podkladov na rozhodnutie veci (konkrétne vyžiadanim súdneho spisu najvyššieho súdu) bolo listom predsedníčky správneho senátu najvyššieho súdu ústavnému súdu navrhnuté odmietnuť sťažnosť sťažovateľky a oznámené, že najvyšší súd netrvá na ústnom pojednávaní veci.</p> <p>Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.</p> <p>Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť.</p> <p>V súvislosti so začiatkom plynutia uvedenej dvojmesačnej subjektívnej lehoty sťažovateľka argumentuje:</p> <p>„Ohľadom dodržania lehoty podľa § 53 ods. 3 Zákona č. 38/1993 Z. z. uvádzame, že Najvyšší súd SR doručoval sťažnosťou napadnuté Rozhodnutie v máji 2012 na predchádzajúcu adresu advokáta - právneho zástupcu sťažovateľa... Právny zástupca sťažovateľa však na uvedenej adrese od marca 2011 nesídlil nemá tam ani advokátskych koncipientov, ani iných poverených pracovníkov. Rozsudok bol zrejme dobromyselne prevzatý zamestnankyňou Advokátskej kancelárie..., ktorá na uvedenej adrese sídli a ktorej spoločníkom (vtedy s obchodným menom Advokátska kancelária...) aj bol aj právny zástupca sťažovateľa do 17. 3. 2011. Uvedené potvrdzuje aj list z Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 7. 2012, v ktorého prílohe bolo na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa doručené dňa 31. 7. 2012 aj Rozhodnutie, avšak opatrené doložkou právoplatnosti podľa domnelého doručenia na bývalé sídlo právneho zástupcu sťažovateľa - 23. 5. 2012. Sťažovateľ nenamieta, že by Najvyšší súd pri doručovaní dňa 23. 5. 2012 porušil zákon, keďže NSSR nevedel o novej adrese právneho zástupcu sťažovateľa práve v dôsledku, že pr. zástupca sťažovateľa opomenul NSSR o zmene adresy informovať, objektívnou skutočnosťou však je, že 23. 5. 2012 nebolo Rozhodnutie doručené podľa § 48 OSP a teda účinky doručenia nemohli nastať, nemohla teda nastať ani právoplatnosť a s ňou spojené začatie plynutia lehoty podľa § 53 ods. 3 Zákona č. 38/1993 Z. z. Nakoľko dňa 23. 5. 2012 nebolo Rozhodnutie doručené žiadnym zo spôsobov podľa § 48 ods. 5 O. S. P. (Rozhodnutie nebolo doručené ani advokátovi, ani advokátskemu koncipientovi, ani inému poverenému zamestnancovi advokáta, ale zamestnancovi tretej osoby), máme zato, že účinky doručenia nastali až doručením Rozhodnutia dňa 31. 7. 2012 a až uvedeným dňom začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti.“</p>
ratio decidendi	Ústavný súd v záujme preskúmania okolností doručenia rozsudku prijal sťažnosť sťažovateľky uznesením na ďalšie konanie. Zo sťažnosti sťažovateľky, jej príloh a zo spisu najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že odvolanie sťažovateľky bolo jej právnym zástupcom podané na najvyššom súde 21. marca 2011 v období, keď jeho advokátska kancelária mala sídlo ešte v mieste, na ktoré mu bolo rozhodnutie doručené a ktoré v tom čase zodpovedalo adrese sídla uvedeného v obchodnom registri.

	<p>Najvyšší súd zasielal na uvedenú adresu aj výzvu právnenému zástupcovi doručení 11. apríla 2011. Právny zástupca reagoval na výzvu podaním z 20. apríla 2011 uvádzajúc v podaní nezmenenú adresu.</p> <p>K zmene sídla advokátskej kancelárie došlo 21. apríla 2011. Právny zástupca sťažovateľky neoznámil súdu túto zmenu, a tak ďalšia korešpondencia najvyššieho súdu bola zasielaná na pôvodnú adresu jeho sídla, kde aj bola preberaná – 2. marca 2012 a 28. marca 2012.</p> <p>Prevzatie rozsudku najvyššieho súdu zaslané na pôvodnú adresu sídla právneho zástupcu je potvrdené nečitateľným podpisom 23. mája 2012.</p> <p>Právny zástupca sťažovateľky tvrdí, že pravdepodobne bola táto zásielka prevzatá jeho bývalou zamestnankyňou. Ústavnému súdu nie je známe, kedy sa rozsudok doručený na pôvodnú adresu sídla právneho zástupcu dostal do dispozície sťažovateľky.</p> <p>Na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľky mu bol najvyšším súdom opätovne na adresu jeho nového sídla doručený 31. júla 2012 rozsudok.</p> <p>Sťažovateľka uviedla, že písomnosť (rozhodnutie) jej mala byť doručená podľa ustanovenia § 48 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (správne mal byť uvedený pravdepodobne § 48 ods. 4 OSP, pretože toto ustanovenie pojednáva o doručovaní advokátovi, citované ustanovenie sa však dotýka doručovania notárovi).</p> <p>Citované ustanovenie sa dotýka doručenia rozhodnutia advokátovi, sťažovateľka však v konaní už bola zastúpená advokátom, ktorý bol podľa výpisu z obchodného registra od 25. januára 2006 do 17. marca 2011 členom právnickej osoby a na vec sa vzťahovalo doručovanie podľa ustanovenia § 48 ods. 1 OSP, pričom zmenu všeobecnému súdu, ktorý rozhodoval podľa platného právneho stavu, neoznámil.</p> <p>Sťažovateľka nevyužila možnosť úspešne brániť svoje práva a reagovať na zmenu svojho zastúpenia, a tým aktívne brániť svoje práva tak, aby prispela k rozhodnutiu v merite veci.</p> <p>Po posúdení okolností doručovania sťažnosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že z platnej právnej úpravy, resp. z argumentačného priestoru jej vymedzeného je podľa presvedčenia ústavného súdu nevyhnuté určenie začiatku plynutia uvedenej subjektívnej lehoty interpretovať rigorózne, t. j. takou dikciou, že sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia pri rešpektovaní objektívneho hľadiska vychádzajúceho z požiadavky, že sťažovateľka musí venovať okolnostiam, ktorými mohli byť porušené jej základné práva alebo slobody, náležitú pozornosť.</p> <p>Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.</p> <p>Keďže lehotu uvedenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemožno odpustiť, pričom sťažovateľke táto lehota do dňa podania jej sťažnosti na poštovú prepravu preukázateľne uplynula, ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľky nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03</p>

<p>spisová značka</p>	<p style="text-align: center;">III. ÚS 583/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Rudolf Tkáčik</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>24. apríla 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa ako žalobkyňa</p>

	<p>v konaní vedenom okresným súdom domáhala náhrady škody na zdraví z titulu bolestného v sume 4 587,45 € proti Slovenskej republike – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), a proti spoločnosti A..</p> <p>Ku škode malo dôjsť pri dopravnej nehode, ktorej účastníčkou bola sťažovateľka a ďalší účastník, ktorý v rámci služobného výkonu riadil motorové vozidlo patriace žalovanému v 1. rade.</p> <p>Okresný súd rozsudkom uložil obom žalovaným povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľke z titulu bolestného 1 966,05 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 6. septembra 2009 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a náhradu trov účastníkom konania nepriznal. Účastníkom konania uložil aj povinnosť zaplatiť trovy štátu.</p> <p>Sťažovateľka podala proti prvostupňovému rozsudku odvolanie, v ktorom nesúhlasila s posúdením miery účasti na vzniknutej škode a v tejto časti považovala rozsudok za nepreskúmateľný.</p> <p>V odvolaní sťažovateľka namietala aj aplikáciu § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) pri rozhodovaní o náhrade trov konania.</p> <p>Podľa jej názoru mal okresný súd o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 3 OSP, keďže „v danom prípade rozhodoval o výške plnenia, pričom konečná výška plnenia závisela od úvahy súdu, od jeho úvahy o výške miery účasti účastníkov konania“.</p> <p>Odvolanie proti rozsudku okresného súdu podal i žalovaný v 1. rade.</p> <p>Krajský súd rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Z obsahu sťažnosti, jej príloh i vyžiadaných spisových materiálov okresného súdu i okresnej prokuratúry bez pochybností vyplýva (nie je to sporné ani medzi sťažovateľkou a krajským súdom), že v konaní o žalobe sťažovateľky pri skúmaní uplatneného nároku na náhradu škody bolo potrebné aplikovať § 431 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“).</p> <p>Podľa tohto ustanovenia ak sa stretnú prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzateľov a ak ide o vyporiadanie medzi týmito prevádzateľmi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody.</p> <p>Z podkladov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, tiež nepochybne vyplýva, že jadrom sporu sa stala miera účasti sťažovateľky a žalovaného v 1. rade na spôsobení vzniknutej škody.</p> <p>Konania tohto typu sú po skutkovej stránke veľmi rozmanité a často i detaily nehodového deja môžu dosahovať významnú mieru relevancie pre rozhodnutie o merite.</p> <p>Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu vo veci sťažovateľkinej žaloby preto malo dostatočne objasniť, z ktorých dôkazov okresný súd vychádzal pri posudzovaní miery účasti sporových strán na spôsobení vzniknutej škody, malo vysvetliť, akými hodnotiacimi úvahami dospel okresný súd k ustáleniu miery účasti sporových strán na spôsobení vzniknutej škody, a malo obsahovať aj dôvody nevykonania ďalších navrhnutých dôkazov.</p> <p>Okresný súd v odôvodnení svojho meritórneho rozsudku vypočítal dôkazy, z ktorých pri rozhodovaní o sťažovateľkou uplatnenom nároku vychádzal, a krajský súd konštatoval, že „súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu“.</p> <p>Touto otázkou sa ústavný súd ani bližšie nezaobrá, keďže medzi sťažovateľkou a krajským súdom nebola sporná.</p> <p>Pokiaľ ide o zdôvodnenie hodnotenia vykonaných dôkazov, okresný súd vo svojom meritórnom rozsudku na strane 8 konštatuje, že „z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že hlavnou príčinou zrážky... bolo porušenie predpisov o premávke na pozemných komunikáciách zo strany žalobkyne“. Tento svoj skutkový záver však okresný súd v podstate nijako neodôvodňuje.</p> <p>Odôvodnením tu ústavný súd má na mysli logické prepojenie jednotlivých skutkových zistení s ich vyhodnotením ústiacim do skutkových záverov a ich následného právneho hodnotenia. I</p> <p>Inými slovami, v rozsudku okresného súdu úplne absentuje odpoveď na otázku, prečo protiprávne konanie sťažovateľky bolo považované za hlavnú príčinu dopravnej nehody, keď samotný okresný súd dospel k záveru, že protiprávne sa správal aj vodič žalovaného v 1. rade.</p> <p>Pritom si okresný súd osvojil ako preukázaný záver znalca, že pri nižšej rýchlosti</p>

(hoci tiež prekračujúcej najvyššiu povolenú rýchlosť na danom úseku) by vodič žalovaného v 1. rade dokázal dopravnej nehode zabrániť.

Tento svoj skutkový záver však okresný súd v podstate nijako neodôvodňuje. Odôvodnením tu ústavný súd má na mysli logické prepojenie jednotlivých skutkových zistení s ich vyhodnotením ústiacim do skutkových záverov a ich následného právneho hodnotenia.

Inými slovami, v rozsudku okresného súdu úplne absentuje odpoveď na otázku, prečo protiprávne konanie sťažovateľky bolo považované za hlavnú príčinu dopravnej nehody, keď samotný okresný súd dospel k záveru, že protiprávne sa správal aj vodič žalovaného v 1. rade.

Pritom si okresný súd osvojil ako preukázaný záver znalca, že pri nižšej rýchlosti (hoci tiež prekračujúcej najvyššiu povolenú rýchlosť na danom úseku) by vodič žalovaného v 1. rade dokázal dopravnej nehode zabrániť.

Ústavný súd je toho názoru, že v popísaných okolnostiach identifikácia správania sťažovateľky ako hlavnej príčiny vzniku dopravnej nehody nie je vôbec odôvodnená.

Pritom z neodôvodneného skutkového záveru sa odvíjalo aj ustálenie miery účasti sťažovateľky na spôsobení vzniknutej škody (. Ide teda o otázku, ktorá má pre vec podstatný význam.

Sťažovateľka v odvolaní namietal nepreskúmateľnosť prvostupňového rozsudku v tejto časti.

Krajský súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku v nadväznosti na popis zisteného priebehu dopravnej nehody uviedol, že sťažovateľka „*podstatnou mierou zaviniła dopravnú nehodu, za čo bola trestne stíhaná*“, a že „*s ohľadom na uvedené zistenia, považuje odvolací súd stanovenie miery účasti oboch účastníkov dopravnej nehody na vzniknutej škode... za mieru ustálenú v súlade s vykonaným dokazovaním*“.

Krajský súd tak nereagoval na odvolaciu námietku sťažovateľky, a to v situácii, keď vzhľadom na nedostatočnosť odôvodnenia prvostupňového rozsudku zjavne neprichádzalo do úvahy využitie postupu podľa § 219 ods. 2 OSP (ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia...).

Ústavný súd navyše dodáva, že ak krajský súd naznačil predchádzajúce trestné stíhanie sťažovateľky ako dôvod ustálenej miery jej účasti na vzniku škody, potom treba zdôrazniť, že trestné stíhanie sťažovateľky neskončilo právoplatným konštatovaním jej viny, ale uznesením prokuratúry o podmieňnom zastavení trestného stíhania.

Podľa čl. 50 ods. 1 ústavy len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy. Trestné stíhanie sťažovateľky teda nedalo žiadnu odpoveď na otázku jej zavinenia za spáchaný skutok, príčinnej súvislosti medzi skutkom a vzniknutou škodou ani miery jej účasti na vzniknutej škode.

Okrem toho, absencia trestného stíhania vodiča žalovaného v 1. rade nie je skutočnosťou, ktorou by mal byť okresný súd v civilnom konaní viazaný podľa § 135 OSP.

Trestné stíhanie sťažovateľky právoplatne ukončené podmieňnym zastavením trestného stíhania preto nemožno vnímať ako faktor kloniaci pomyselnú miskú váh v prospech väčšej miery účasti sťažovateľky na vzniku žalovanej škody, a teda tento fakt zjavne nie je dostatočným odôvodnením kritizovaného rozdelenia miery účasti na vzniku škody medzi sťažovateľku a žalovaného v 1. rade.

Napokon, pokiaľ Občiansky súdny poriadok vyžaduje od odôvodnenia súdneho rozhodnutia aj uvedenie dôvodov nevykonania ďalších navrhnutých dôkazov, ústavný súd konštatuje, že ani požiadavka sťažovateľky, aby bolo preskúmané, „*či pri rýchlosti vodiča žalovanej v 1. rade pre nehodu... mohla..., ak by urobila kontrolu cesty zľava a potom sprava, zbadat' toto vozidlo prichádzajúce z ľavej strany*“, nie je vo vzťahu k meritu sporu márna.

Relevancia tejto neobjasnenej skutočnosti pre rozhodnutie vo veci nie je daná vo väzbe k protiprávnosti konania sťažovateľky ako jedného zo základných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody (podoba žalobného petitu, v ktorom sťažovateľka vyčíslila jej pričítateľný podiel na vzniku škody, i prednesy jej právneho zástupcu na pojednávaniach totiž dokazujú, že sama nespochybňuje protiprávnosť svojho konania).

Predstavuje však jeden z viacerých dôležitých hodnotiacich faktorov

pre výsledok aplikácie § 431 Občianskeho zákonníka na sťažovateľkinu kauzu.

V analyzovanej rovine ústavný súd zdôrazňuje správny poukaz okresného súdu (strana 7 predposledný odsek odôvodnenia rozsudku) na judikatúru, podľa ktorej pri hodnotení miery účasti na vzniku škody podľa § 431 Občianskeho zákonníka je potrebné skúmať jednotlivé skutkové okolnosti konkrétneho stretu, ktoré boli jeho hlavnými príčinami, a to všetky vo vzájomnej súvislosti z hľadiska ich významu pre vznik škody, nikdy izolovane. Zreteľne však z rozsudku okresného súdu i z potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu vyplýva, že oba súdy sa touto požiadavkou dôsledne neriadili.

Okresný súd ani krajský súd sa teda s obranou sťažovateľky spočívajúcou v tvrdení, že nemohla vidieť zľava prichádzajúce motorové vozidlo žalovaného v 1. rade, nijako nevysporiadali.

Názor krajského súdu, že „*aj keby nevidela motorové vozidlo žalovaného v 1. rade, porušila dopravné predpisy tým, že nedala prednosť v jazde motorovému vozidlu v priamom smere t. j. Seatu Alhambra, ktoré stálo v križovatke a dávalo prednosť vozidlám, idúcim po hlavnej ceste*“, je v relácii k sťažovateľkou uplatnenému nároku na náhradu škody celkom irelevantný.

Žalovaná škoda predsa nevznikla ako dôsledok toho, že sťažovateľka nedala prednosť ďalšiemu motorovému vozidlu odlišnému od motorového vozidla, s ktorým sa zrazila a pritom došlo ku vzniku škody.

Ústavný súd dospel k záveru, že z preskúmaného rozsudku krajského súdu nemožno zistiť vzťah medzi jednotlivými skutkovými zisteniami relevantnými pre rozhodnutie v spore a podstatným výsledným skutkovým záverom o tom, že sťažovateľkino protiprávne konanie bolo hlavnou príčinou dopravnej nehody, resp. že ju podstatnou mierou zavinila.

Rovnako nemožno z odvolacieho rozsudku krajského súdu identifikovať ani dôvody, pre ktoré všeobecné súdy konajúce v sťažovateľkinej veci nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy týkajúce sa okolností podstatných pre ustálenie skutkového stavu prerokovanej veci.

Odpovede na uvedené otázky významné pre rozhodnutie o sťažovateľkou uplatnenom nároku na náhradu škody nie je možné zistiť ani pri preskúmaní rozsudku krajského súdu v spojení s prvostupňovým rozsudkom okresného súdu, čím sa skutkové závery krajského súdu dostávajú až do polohy vykazujúcej známky arbitrárnosti.

Sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu preto svedčí o poskytnutí súdnej ochrany sťažovateľkinmu právu na náhradu škody v kvalite nezodpovedajúcej požiadavkám plynúcim z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ďalšiu časť výroku rozsudku krajského súdu, ktorou tento rozhodol o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania, sice argumentačne sťažovateľka nenapadla, ústavný súd však berúc do úvahy akcesorický charakter výroku o náhrade trov konania v spojení so skutočnosťou, že nemožno predpokladať výsledok opätovného prerokovania sťažovateľkinho odvolania krajským súdom, pojal do zrušujúceho výroku svojho nálezu aj výrok o náhrade trov odvolacieho konania. O náhrade trov bude teda potrebné v závislosti od výsledku rozhodnutia o sťažovateľkinom odvolaní nanovo rozhodnúť.

Krajský súd bude tiež povinný opätovne dôsledne preskúmať odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu z hľadiska odvolacej námietky sťažovateľky založenej na tvrdení nepreskúmateľnosti záveru okresného súdu o tom, že sťažovateľkino protiprávne konanie malo povahu hlavnej príčiny vzniku žalovanej škody, a tak zakladalo jej podiel na vzniknutej škode v miere 70 %.

Krajský súd je v tomto prípade povinný podrobiť prvostupňový rozsudok prieskumu i z hľadiska náležitého rešpektovania požiadavky na vyhodnotenie jednotlivých dôkazov v ich vzájomných súvislostiach, a teda aj z hľadiska toho, do akej miery okresný súd vzal do úvahy preukázanú skutočnosť protiprávneho konania vodiča žalovaného v 1. rade. Pritom nemožno opomenúť (a sťažovateľka na to v odvolaní poukazovala), že motorové vozidlo sa na úseku, na ktorom je povolená najvyššia rýchlosť 40 km/h, pohybovalo rýchlosťou viac ako 100 km/h, čo je na prvý pohľad enormné prekročenie najvyššej povolenej rýchlosti.

Význam tohto skutkového zistenia pre rozhodnutie o miere účasti žalovaného v 1. rade na vzniku škody je zjavne determinovaný i znaleckým záverom, podľa ktorého ak by motorové vozidlo jazdilo rýchlosťou okolo 74 km/h, dokázal by vodič žalovaného v 1. rade nehode zabrániť, ako aj v spojení s výslovným

	<p>záverom znalca, že sťažovateľka vjazdom do križovatky nevytvorila pre vodiča žalovaného v 1. rade náhlu prekážku.</p> <p>Len požiadavkou na zohľadnenie všetkých uvedených skutočností a na ich náležité vyhodnotenie, hoci aj v spojitosti s ďalšími skutočnosťami, ktoré môžu vyjsť najavo, bude možné preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu bez rizika svojvoľných a predovšetkým nezdôvodnených skutkových záverov v prerokovávanej veci.</p> <p>Napokon bude úlohou krajského súdu vysporiadať sa s aplikačným vzťahom § 431 Občianskeho zákonníka a § 142 ods. 3 OSP. Ten totiž predstavuje základ odvolacieho dôvodu, ktorý sťažovateľka predniesla voči výroku rozsudku okresného súdu o nepriznaní náhrady trov konania účastníkom konania, a preto je potrebné naň v rozhodnutí o odvolaní stručne a jasne reagovať.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd potvrdzujúcim výrokom a výrokom o náhrade trov odvolacieho konania rozsudku krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok krajského súdu v potvrdzujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke zadost'učinenie nepriznáva.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Najvyššieho súd Českej republiky: 28 Cdo 1532/2006</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 16/2013
sudca spravodajca	Eubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. marca 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na náhradu škody z titulu vád diela (predmetom ktorého bola rekonštrukcia bytového jadra v jeho byte) realizovaného odporcom.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že takýto typ konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a aj keď z právneho hľadiska nevykazuje znaky náročnosti, zo skutkového hľadiska môže byť náročnejšie na dokazovanie.</p> <p>Rovnako tomu bolo aj v danom prípade, keď okresný súd musel nariadiť znalecké dokazovanie a pre rozpory a nesprávnosti vo vyjadreniach znalca aj kontrolné znalecké dokazovanie, čo čiastočne ovplyvnilo doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. správania sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd dospel k záveru, že tento neprispel k predĺženiu predmetného konania, v konaní bol aktívny a súčinnosť. Ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti správaniu sťažovateľa nič nevytkla.</p> <p>3. Pokiaľ ide o tretie kritérium podstatné pre skúmanie existencie zbytočných priet'ahov v konaní, ktorým je samotný procesný postup okresného súdu, ústavný súd zdôrazňuje, že namietané konanie posudzoval ako celok, t. j. vrátane obdobia, v ktorom bol vo veci miestne príslušný konať iný súd.</p> <p>Ako vyplýva z prehľadu procesných úkonov, predmetné konanie začalo ešte 28. apríla 2004, keď bola žaloba sťažovateľa doručená okresnému súdu, avšak dosiaľ, t. j. ani po uplynutí takmer 9 rokoch, nie je právoplatne skončené.</p> <p>Ústavný súd zastáva názor, že takéto konanie prvostupňového súdu už len vzhľadom na dĺžku jeho trvania nie je potrebné osobitne vyhodnocovať, prípadne</p>

	<p>osobitne uvádzať jednotlivé kratšie obdobia nečinnosti, resp. podrobne rozoberať jeho neefektívny, resp. nesústreďený postup a už len s poukazom na doterajšiu dobu konania možno konštatovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 515/2012
súdca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. marca 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obec) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2003.</p>
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je konanie o návrhu sťažovateľky, ktorým sa domáha proti odporcovi zaplatenia nedoplatku na nájomnom spolu s príslušenstvom z titulu existencie nájomného vzťahu.</p> <p>Ústavný súd z obsahu spisového materiálu nezistil žiadne okolnosti, ktoré by svedčili o právnej či skutkovej zložitosti prerokovávanej veci, čo napokon vo svojom stanovisku uznal aj samotný okresný súd.</p> <p>Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania tak nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci, pričom treba poukázať aj na skutočnosť, že konajúce súdy v podstate k vlastnému meritórnemu prerokovaniu veci ani nepristúpili, keďže doteraz vykonané úkony konania mali skôr charakter technických či vedľajších procesných úkonov konania.</p> <p>2. V rámci hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v súdnom konaní z hľadiska druhého kritéria nezistil ústavný súd žiadne okolnosti, ktoré by signalizovali podiel sťažovateľky ako účastníčky konania na predĺžení konania narušením jeho plynulosti.</p> <p>3. Ústavný súd po preskúmaní postupu konajúcich súdov dospel k záveru, že nedostatkom konania, ktorý narušil jeho plynulosť, boli obdobia nečinnosti, v ktorých konajúce súdy nekonali bez toho, aby im v tom bránila závažná prekážka.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že faktorom, ktorý mal negatívny dopad na plynulý priebeh posudzovaného konania, bol postup konajúcich súdov, a zbytočné prieťahy, ktorých sa dopustili v dôsledku označených období nečinnosti v celkovom rozsahu ôsmich rokov a piatich mesiacov.</p> <p>Ústavný súd na záver dodáva, že pri posudzovaní postupu konajúcich súdov vychádzal z toho, že k 1. januáru 2008 prešiel na základe zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva vo veci sťažovateľky z Okresného súdu Trnava na okresný súd.</p> <p>Z uvedeného dôvodu v zmysle ustanovení § 18a ods. 1 v spojení s § 18b ods. 1 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nesie okresný súd zodpovednosť za porušenie označeného</p>

	<p>základného práva sťažovateľky aj za obdobie, v ktorom vo veci konal Okresný súd Trnava.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 51/2013
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania na krajskom súde je rozhodovanie o opravnom prostriedku (odvolaní v konaní o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru), ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky osobitnej náročnosti.</p> <p>Podklad pre rozhodnutie tvorí súdnou praxou ustálená a používaná právna úprava, ktorá je obsiahnutá najmä v zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov. Ani krajský súd vo svojom vyjadrení nepoukázal na to, že ide o skutkovo a právne zložitú vec.</p> <p>Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitosťou.</p> <p>Na druhej strane je vychádzajúc z judikatúry ústavného súdu potrebné uviesť, že takýto spor vyžaduje od všeobecného súdu osobitne starostlivý prístup, pretože v tomto konaní sa poskytuje ochrana (ak je nárok opodstatnený) právam, ktoré súvisia so živobytím a existenčnými otázkami.</p> <p>2. V rámci druhého kritéria ústavný súd posudzoval správanie sťažovateľky v predmetnom konaní.</p> <p>Z predloženej dokumentácie ústavný súd zistil, že sťažovateľka podala v roku 2009 ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o prešetrenie postupu odvolacieho súdu v predmetnom konaní a tiež sťažnosť predsedovi krajského súdu.</p> <p>Na druhej strane podala tiež dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, o ktorom rozhodol 27. októbra 2010 najvyšší súd, v dôsledku čoho sa spis nachádzal dlhšiu dobu aj na najvyššom súde.</p> <p>Takisto sťažovateľka podala návrh na zmenu petitu návrhu, o ktorom musel krajský súd rozhodnúť, a tiež 29. februára 2012 nekvalifikovanú námietku zaujatosti na vylúčenie sudcu krajského súdu. Nutnosť rozhodovania o týchto procesných návrhoch sťažovateľky teda predlžovalo toto súdne konanie.</p> <p>3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup krajského súdu.</p> <p>Zo spisu ústavný súd zistil, že konanie pred krajským súdom je poznačené nielen nečinnosťou (krajský súd bol úplne nečinný viac ako 15 mesiacov, a to od vrátenia spisu až kým predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o jej námietke na vylúčenie sudcu krajského súdu), ale aj neefektívnou činnosťou, pretože krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní účastníka konania „zaťažil konanie tzv. inou vadou konania, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.“, v dôsledku čoho najvyšší súd jeho rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, teda stav</p>

	<p>právnej neistoty sťažovateľky nebol v konaní pred krajským súdom dosiaľ odstránený.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu porušené bolo.</p> <p>Krajskému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd: IV. ÚS 151/04, IV. ÚS 169/05

spisová značka	III. ÚS 21/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	16. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie označených práv v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom žalovaného konania je uplatnený nárok na náhradu škody. Spory o náhradu škody tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, zložitost' skutkového stavu pri posudzovaní uplatneného nároku na náhradu škody však môže vyplývať zo skúmania zákonných podmienok pre priznanie takéhoto nároku.</p> <p>Náročnosť právneho posúdenia veci môže byť v uvedených sporoch okrem iného daná aj na úrovni právneho hodnotenia skutkových okolností rozhodných pre posúdenie príčinnej súvislosti medzi tvrdenou škodou a zisteným protiprávnym konaním.</p> <p>V posudzovanom prípade istý stupeň zložitosti (tak v rovine skutkovej, ako aj právnej) vyvolávalo ustálenie sumy vzniknutej škody.</p> <p>Sťažovatelia netvrdili iba vznik skutočnej škody, ale aj ušlého zisku, a to na podklade nájomných zmlúv podpísaných ešte pred kolaudáciou novovybudovaných nehnuteľností, ktoré neskôr v dôsledku črtajúcich sa problémov s kolaudáciou budúci nájomcovia vypovedali.</p> <p>Požadovaný ušlý zisk sťažovatelia definovali aj ako rozdiel medzi trhovou cenou nehnuteľností v roku 2005 (keď plánovali nehnuteľnosti odpredať) a kúpnou cenou, ktorú dostali v rokoch 2001 a 2002 pri predaji nehnuteľností vynútenom problémami s ich kolaudáciou. Vzhľadom na to bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie predovšetkým na účel objektivizácie výnosovej hodnoty nehnuteľností v období nakontrahovaného trvania nájmu, ale aj dokazovanie výsluchom svedkov – kupujúcich, ktorí v rokoch 2001 a 2002 od sťažovateľov nehnuteľnosti odkúpili.</p> <p>2. Ústavný súd dospel k záveru, že na výzvy okresného súdu reagovali sťažovatelia v zásade včas a riadne.</p> <p>3. Postup okresného súdu ako tretie kritérium posúdenia porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zhodnotil ústavný súd ako postup, ktorý vykazoval zbytočné prietahy.</p> <p>V žalovanom konaní okresného súdu ústavný súd nezistil žiadne ďalšie dlhotrvajúce obdobia bezdôvodnej nečinnosti, nebolo však možné prehliadnuť viacero kratších období pasivity, a to často medzi úkonom právne významným pre ďalší priebeh konania a celkom jednoduchým procesným úkonom žalovaného súdu.</p> <p>Lahkovážnosťou okresného súdu pri uskutočňovaní jednoduchých procesných úkonov sa tak žalované konanie predĺžilo o viac ako dva roky. Spolu s kritizovaným obdobím, počas ktorého sa súdny spis nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o odvolaní odporcov proti nariadenému predbežnému opatreniu, možno okresnému súdu pričítať predĺženie konania o viac ako dva roky a desať mesiacov.</p> <p>Postup okresného súdu v konaní, ktoré trvá takmer 12 rokov, možno charakterizovať z pohľadu rešpektovania základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov ako vadný približne v rozsahu dvoch</p>

	<p>rokov a desiatich mesiacov.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 103/2013
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom, ktoré začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania je nárok na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom (na základe vystavenej faktúry) za dodávku stavebných prác vykonaných na základe zmluvy o dielo.</p> <p>Vec nemožno hodnotiť ako právne zložitú. Ide o problematiku, ktorá je upravená predovšetkým príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka, ktorých aplikácia je ustálená aj v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov.</p> <p>Pri hodnotení skutkovej zložitosti sa ústavný súd stotožnil s tvrdením okresného súdu, že ide o zložitejšiu vec, pretože počas konania bolo potrebné vykonať najmä znalecké dokazovanie.</p> <p>Ústavný súd pri hodnotení tohto kritéria postupoval v súlade so svojou doterajšou judikatúrou a konštatuje, že žiadna skutková zložitosť nemôže ospravedlniť doterajšiu dobu konania (13 rokov).</p> <p>2. Pokiaľ ide o hodnotenie správania sťažovateľky v konaní pred okresným súdom, ústavný súd zoberal na vedomie vyjadrenie okresného súdu, že samotná sťažovateľka čiastočne prispela k zbytočným prietahom.</p> <p>Ústavný súd pri hodnotení tohto kritéria vzal do úvahy čiastočne aj skutočnosť, že sťažovateľka sa stala účastníčkou konania v skutočnosti až v roku 2004 po postúpení pohľadávky od predchádzajúceho žalobcu, preto stav jej právnej neistoty nemohol trvať už od roku 2000, ako to dôvodila v žiadosti o priznanie finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ústavný súd opierajúc sa o svoju konštantnú judikatúru zastáva názor, že napadnuté konanie, ktoré nebolo právoplatne skončené ani po 13 rokoch od jeho začatia, nie je potrebné osobitne vyhodnocovať a hodnotiť jednotlivé procesné úkony vykonané okresným súdom v jeho doterajšom priebehu.</p> <p>V okolnostiach danej veci už samotná dĺžka konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a ničím neospravedlniteľná a nepochybne signalizuje, že v napadnutom konaní dosiaľ nedošlo k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníkov konania.</p> <p>K tomu ústavný súd už len poznamenáva, že okresnému súdu možno vytknúť to, že počas celého doterajšieho konania konal neefektívne a nesústreďene.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní</p>

	<p>porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd: IV. ÚS 189/05, III. ÚS 93/09, III. ÚS 301/09

spisová značka	III. ÚS 66/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sťažovateľa a navrhovateľky, ktoré začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o otázku právnej a faktickej zložitosti sporu, v ktorom je sťažovateľ odporcom, ústavný súd konštatuje, že predmet konania, ktorým je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sťažovateľa a navrhovateľky, možno hodnotiť ako skutkovo náročnejší, pretože rozhodnutie veci závisí od posúdenia skutočností, na ktoré boli potrebné odborné znalosti, a teda dokazovanie ustanovením znalca, resp. znalcov, ako aj dokazovanie výsluchom účastníkov, zaobstaraním a vyhodnotením listinných dôkazov, čo si vyžaduje časovo náročnejší procesný postup v konaní, ktorý však nemôže ospravedlniť obdobia zistenej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu identifikované preskúmaním súvisiaceho spisu.</p> <p>Právnu zložitost' posudzovanej veci sťažovateľa ústavný súd nezistil.</p> <p>2. Ústavný súd zistil určité okolnosti signalizujúce podiel sťažovateľa ako jeho účastníka na predĺžení konania narušením jeho plynulosti, aj keď treba povedať, že v miere nepatrnej v porovnaní s narušením plynulosti konania zavineným samotným okresným súdom.</p> <p>3. Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu v posudzovanom konaní dospel k záveru, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka, ale aj jeho neefektívny postup.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že relevantným faktorom, ktorý mal negatívny dopad na plynulý priebeh posudzovaného konania, bol postup okresného súdu a zbytočné prietahy, ktorých sa dopustil, v dôsledku označených období nečinnosti (v celkovom rozsahu trinásť mesiacov), ako aj v dôsledku svojho neefektívneho a nesústredeného postupu.</p> <p>Nemožno doterajšiu dobu konania vedeného pred okresným súdom (viac ako dvanásť rokov) považovať z hľadiska požiadaviek čl. 6 ods. 1 dohovoru za primeranú a ani za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.